

DE SCHOK OPVANGEN

Dit artikel wordt niet gewijd aan het inwendige functioneren van de schokdemper, maar volledig aan de zichtbare werking.

Voor de inwendige werking heeft ons oud-lid Huib Merison een speciale uitgave gemaakt van het AFCN-Journaal, welke voor zover bekend nog steeds bij het secretariaat is te verkrijgen. Deze uitgave geeft helder en duidelijk het wel en wee van de demper weer. Er staat echter één onvolledigheid in, waarover we het in de loop van dit verhaal nog zullen hebben.

Over welk soort dempers spreken we. Op onze Fords zijn alleen Houdaille-arm-schokdempers gemonteerd, die drie verschillende namen voeren, t.w. Houdaille, Ford en Acme. Verder zijn er globaal drie types mogelijk en wel 1927-1930, 1931 vroeg en 1931-1932.

De onderlinge uitwendige verschillen zijn gering en bestaan uit de 'oren', het reservoirdeksel en de achterkant. Ook is er nog een vervangend type dat na 1932 gemonteerd werd. Deze demper is duidelijk afwijkend van de A-Ford-demper en lijkt veel op de V8-demper. Bij deze demper is in het oogspringend het 'wafelvormige' reservoirdeksel.

Uit technisch oogpunt gezien is het laatste type veruit superieur aan de drie andere. Maar ons begrip wat betreft originaliteit doet deze demper vaak geheel uit ons gezichtsveld verdwijnen. Wanneer er echter in de dertiger jaren een auto bij de Ford-dealer kwam met klachten over de dem-

pers, dan werd zonder pardon dit vervangende type gemonteerd. Vaak met de toevoeging van de garagehouder, dat de originele demper één van de gebreken van de A-Ford is...

Terug naar de originele demper. De vier gemonteerde dempers bestaan weer uit twee soorten, n.l. linksvoor en rechtsachter en rechtsvoor en linksachter. Bij de eerste soort staat op het reservoirdeksel 'CW' (clockwise) en bij de tweede soort 'AC' (anticlockwise). Dit nu wijkt af van wat er in de 'Merison-uitgave' staat. Deze gegevens zijn ontleend aan de 'Judging Standards' van de MARC en de MAFCA, Arena 240.

Alleen voor de enkelvoudig werkende types geldt het omgekeerde. Deze zijn gebruikt tot 1930 (zie Onderdelenlijst Ford Model A en AA Rotterdam).

Nu de werking. Wat moeten dempers doen. We zullen proberen aan de hand van een voorbeeld dit uit te leggen.

Wanneer wij met de auto rijden en we gaan met het linkervoorwiel door een diepe kuil, zal door de werking van de bladveer het linkergedeelte van de voorkant van de auto naar beneden gaan.

De demper mag en kan deze plotseling optredende schok niet opnemen. Wanneer de auto echter terug wil 'springen' door de veerwerking, dan moet de demper zijn inderdaad dempende werking doen, m.a.w. de demper krijgt altijd een bepaald signaal en kan daar zijn doen en laten op instellen.

Bij de montage van de demper op de auto dient men ook te letten op de bevestiging van de armen. Deze zijn verschillend voor wat betreft achter- en voordempers. Belangrijk is, dat de kromming van de arm zo moet zijn, dat de stand van de schokdemper-verbindingsbuis (hondebotje) loodrecht moet staan. Vooral bij de voordempers is dit goed waarneembaar wanneer men aan de voorkant van de auto staat. Wanneer ik met dit verhaal een A-Fordbezitter aan het controleren heb gezet, dient hij tevens op de volgende punten te letten.

Wanneer de auto op blokken staat kan snel worden gecontroleerd of de dempers lekken door vloeistofvlekken op de vloer. Het controleren van het vloeistofniveau is geen overbodige luxe. Als er veel bijgevoeld kan worden moet men die demper scherp in de gaten houden, want het verdwijnen van vloeistof kan alleen gebeuren door lekkage. Een 'droge' demper kan met honderd kilometer rijden al geruïneerd zijn...

We controleren dit tijdens de winterperiode door de demper opnieuw te vullen en na een maand te kijken of er lekverschijnselen zijn. Ook kan men - als een direct antwoord gewenst is - de schokdemperverbindingsbuis demonteren en met de hand voelen of er speling op de centrale as zit door de demper-arm op en neer te bewegen. U kunt daarmee de werking en de speling controleren. Wanneer er voelbaar speling wordt geconstateerd is het zaak de demper te demonteren en te revideren.

Wanneer er geen speling maar wel een slecht werkende demping is, dan bevindt zich in de demper te weinig vloeistof of een luchtbel. Te weinig vloeistof spreekt voor zichzelf. De luchtbel kan verwijderd worden door de schokdemper-arm een aantal keren geheel op en neer te bewegen.

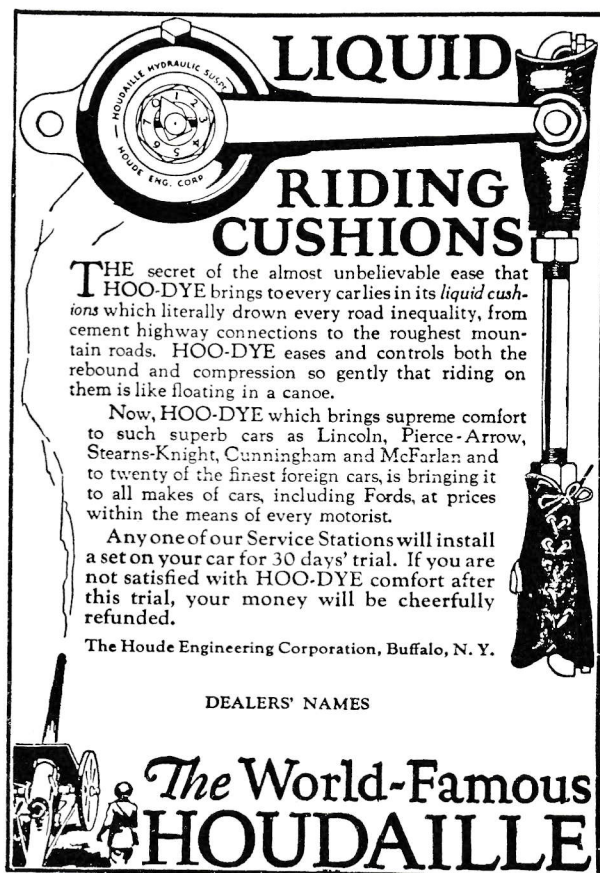
Als dit geen verbetering geeft dan zitten de klepjes vast of zijn vervuild. Aan demontage is dan niet te ontkomen!

Als vulling van de demper is steeds over vloeistof gesproken. Die vloeistof was oorspronkelijk glycerine. Indien u echter de dempers controleert zal de conclusie vaak zijn, dat het een niet nader te omschrijven substantie is geworden. Wanneer dat het geval is, is er maar één oplossing en dat is schoonmaken en doe dat goed door alles uit elkaar te halen.

Als vloeistof wordt steeds minder gebruik gemaakt van glycerine en wordt - afhankelijk van de kwaliteit van de demper - de demperolie EP 140 of 250 gebruikt.

Wat betreft de originaliteit van dempers en armen bevelen wij aan te raadplegen: Ford Service Bulletin Mei 1931, Onderdelenlijst Ford A-AA - hoofdstuk Schokdempers blz. 47 of Model A Judging Standards Marc-Mafca Arena 24. Deze drie informatiebronnen confronteren u met veranderingen, gekoppeld aan jaartallen en maanden. Aan de hand van het motornummer - welke het bouwjaar aangeeft - kan men bepalen, welke dempers origineel gemonteerd zijn geweest.

Jaap Noordermeer.

LIQUID RIDING CUSHIONS

THE secret of the almost unbelievable ease that HOO-DYE brings to every car lies in its liquid cushions which literally drown every road inequality, from cement highway connections to the roughest mountain roads. HOO-DYE eases and controls both the rebound and compression so gently that riding on them is like floating in a canoe.

Now, HOO-DYE which brings supreme comfort to such superb cars as Lincoln, Pierce-Arrow, Stearns-Knight, Cunningham and McFarlan and to twenty of the finest foreign cars, is bringing it to all makes of cars, including Fords, at prices within the means of every motorist.

Anyone of our Service Stations will install a set on your car for 30 days' trial. If you are not satisfied with HOO-DYE comfort after this trial, your money will be cheerfully refunded.

The Houde Engineering Corporation, Buffalo, N. Y.

DEALERS' NAMES

The World-Famous HOUDAILLE